

Veiligheid: EU versterkt respons op hybride bedreigingen

Brussel, 6 april 2016

De afgelopen jaren werden de EU en haar lidstaten in toenemende mate geconfronteerd met hybride bedreigingen, onder andere in de vorm van vijandige acties die zijn bedoeld om een regio of staat te destabiliseren. Vandaag hebben de Europese Commissie en de hoge vertegenwoordiger een gezamenlijk kader vastgesteld ter bestrijding van hybride bedreigingen, ter bevordering van de weerbaarheid van de Unie en haar lidstaten en partners en ter intensivering van de samenwerking met de NAVO bij de bestrijding van dergelijke bedreigingen.

De hoge vertegenwoordiger van de Unie voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid, **Federica Mogherini**: *"De afgelopen jaren is de veiligheidssituatie drastisch gewijzigd. Aan de grenzen van de EU zien we een toename van hybride bedreigingen. De EU moet zich aanpassen en meer vermogen ontwikkelen om veiligheid te bieden. Het verband tussen veiligheid binnen en buiten de EU moet verder worden versterkt. Met deze voorstellen willen wij meer capaciteit kweken om bedreigingen met een hybride karakter te bestrijden. In dit verband zullen ook de samenwerking en de coördinatie met de NAVO worden opgevoerd."*

Elżbieta Bieńkowska, commissaris voor Interne Markt, Industrie, Ondernemerschap en Midden- en Kleinbedrijf: *"De EU moet veiligheid bieden en in staat zijn zich aan te passen, te anticiperen en te reageren op het veranderende karakter van de bedreigingen waarmee wij worden geconfronteerd. Dit betekent dat we onze weerbaarheid en beveiliging van binnenuit moeten versterken, terwijl we tegelijkertijd ons vermogen moeten vergroten om opkomende externe bedreigingen te bestrijden. Binnen dit kader werken wij samen aan de bestrijding van hybride bedreigingen. Wij presenteren concrete voorstellen om de samenwerking tussen de Unie en de lidstaten op het gebied van veiligheid en defensie te vergroten, de weerbaarheid te bevorderen, kwetsbaarheid op strategische punten weg te werken en een gecoördineerde respons voor te bereiden."*

Het gezamenlijke kader biedt een brede aanpak om de gemeenschappelijke respons te verbeteren op hybride bedreigingen voor de lidstaten, de burgers en de veiligheid van Europa als geheel. Alle relevante actoren, beleidslijnen en instrumenten worden samengebracht om hybride bedreigingen beter gecoördineerd te bestrijden en de gevolgen ervan te verzachten. Het kader bouwt met name voort op de [Europese Veiligheidsagenda](#), die in april 2015 werd vastgesteld door de Commissie, alsmede op sectorale strategieën zoals de [Strategie inzake cyberbeveiliging](#), de [Europese strategie voor energiezekerheid](#) en de [Maritieme veiligheidsstrategie van de Europese Unie](#).

De bestaande beleidslijnen worden gebundeld en er worden 22 operationele acties voorgesteld met het oog op:

- **betere bewustmaking** door specifieke mechanismen in te stellen voor de uitwisseling van informatie tussen de lidstaten en door EU-acties voor strategische communicatie te coördineren;
- **betere bestendigheid** van potentieel strategische en kritieke sectoren, zoals cyberbeveiliging, kritieke infrastructuur (energie, vervoer, ruimte), bescherming van het financiële systeem, bescherming van de volksgezondheid en ondersteuning van inspanningen ter bestrijding van gewelddadig extremisme en radicalisering;
- **preventie van, reactie op en herstel van crisissituaties** door doeltreffende procedures vast te stellen en door na te gaan of in geval van een grootschalige, ernstige hybride aanval de solidariteitsclausule (artikel 222 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie) of de clausule inzake wederzijdse verdediging (artikel 42, lid 7, van het Verdrag betreffende de Europese Unie) kan worden ingeroepen en wat daarvan de gevolgen in de praktijk zouden zijn;
- **meer samenwerking tussen de EU en de NAVO en met andere partnerorganisaties**, in een gezamenlijke inspanning ter bestrijding van hybride bedreigingen, waarbij de beginselen van inclusiviteit en autonomie van het besluitvormingsproces van elke organisatie worden geëerbiedigd.

Het kader is ontworpen als een degelijke basis om de lidstaten te ondersteunen bij de collectieve bestrijding van hybride bedreigingen en wordt geschraagd door een breed scala van EU-instrumenten en -initiatieven, waarbij het potentieel van de Europese Verdragen ten volle wordt

benut.

Achtergrond

Hybride bedreigingen zijn een combinatie van conventionele en niet-conventionele methoden die door overheids- en niet-overheidsactoren strategisch worden ingezet, zonder over te gaan tot een officiële oorlogsverklaring en die tot doel hebben niet alleen rechtstreeks schade te veroorzaken en zwakke punten uit te buiten, maar ook samenlevingen te destabiliseren en verwarring te scheppen om de besluitvorming te belemmeren.

De bestrijding van hybride bedreigingen is grotendeels een nationale bevoegdheid, waarbij de primaire verantwoordelijkheid berust bij de lidstaten. Het vandaag door de Europese Commissie en hoge vertegenwoordiger **Mogherini** gepresenteerde gezamenlijk kader beoogt evenwel de EU-lidstaten en hun partners te helpen hybride bedreigingen te bestrijden en hun weerbaarheid te vergroten door Europese en nationale instrumenten doeltreffender dan in het verleden te combineren. Talrijke EU-lidstaten worden daarnaast geconfronteerd met gemeenschappelijke bedreigingen, die ook gericht kunnen zijn op grensoverschrijdende netwerken of infrastructuur. Het kader is in overeenstemming met de [Politieke beleidslijnen](#) van Commissievoorzitter Jean-Claude **Juncker**, die wees op de noodzaak om "ervoor te zorgen dat Europa ook op het gebied van veiligheid en defensie sterker komt te staan". Ook wordt hiermee gehoor gegeven aan de uitnodiging van de [Raad Buitenlandse Zaken](#) van 18 mei 2015 om uitvoerbare voorstellen in te dienen ter bestrijding van hybride bedreigingen.

Volgende stappen

Het kader zal worden voorgelegd aan de Raad van de Europese Unie.

Meer informatie:

- [Veelgestelde vragen over het gezamenlijk kader ter bestrijding van hybride bedreigingen](#)
- [Gezamenlijk kader ter bestrijding van hybride bedreigingen - een reactie van de Europese Unie](#)

IP/16/1227

Contactpersoon voor de pers:

[Adam KAZNOWSKI](#) (+ 32 2 298 93 59)

[Catherine RAY](#) (+32 2 296 99 21)

[Heli PIETILA](#) (+32 2 2964950)

[Lucia CAUDET](#) (+32 2 295 61 82)

[Maja KOCIJANCIC](#) (+32 2 298 65 70)

Voor het publiek: [Europe Direct](#) per telefoon [00 800 67 89 10 11](#) of [e-mail](#)